

Azərbaycan Respublikası adından

QƏTNAMƏ

İş № 2(103)-11526/2017

Bakı şəhəri
15 noyabr 2017-ci il

Bakı Apellyasiya Məhkəməsinin Mülki Kollegiyası,
hakimlər Namiq Cəfərov (sədrlik edən), Vüsalə Baxışova və Vüqar Həsənovdan ibarət tərkibdə,
Arzu İsmayılovanın katibliyi,
iddiaçı X.E.X ,
cavabdeh X.G.Q iştirakı ilə,
iddiaçı X.E.X cavabdeh X.G.Q qarşı “alimentin tutulma formasının dəyişdirilməsi barədə” iddiasına dair mülki iş üzrə Bakı şəhəri Suraxanı Rayon Məhkəməsinin 22.06.2017-ci il tarixli qətnaməsindən cavabdeh tərəfindən verilmiş apellyasiya şikayətinə açıq məhkəmə iclasında baxaraq

müəyyən etdi:

Tərəflər keçmiş ər-arvaddır, 2 uşaqları var: 03.09.2010-cu il təvəllüdlü X.G.N və 24.04.2012-ci il təvəllüdlü X.G.H. Başqa mülki iş üzrə Suraxanı Rayon Məhkəməsi tərəfindən qəbul olunmuş 25.01.2013-cü il tarixli qətnamə ilə qət olunmuşdur ki, həmin uşağın saxlanması üçün hər ay cavabdehin qazancının və başqa gəlirlərinin 1/3 hissəsi miqdarında aliment tutularaq iddiaçıya verilsin.

Hazırkı işdə verilmiş iddia ərizəsində tələb olunmuşdur ki, aliment sabit pul məbləği formasında hər uşaq üçün 150 manat, iki uşaq üçün cəmi 300 manat müəyyən edilsin. Qətnamə ilə qət olunmuşdur ki, iddia qismən təmin edilsin, hər uşaq üçün 137 manat, iki uşaq üçün cəmi 274 manat aliment tutulsun. Apellyasiya şikayətində tələb olunmuşdur ki, qətnamə ləğv edilsin, alimentin miqdarı azaldılaraq cavabdehin gəlirinin 1/3 hissəsi miqdarında müəyyən edilsin.

Məhkəmə iclasında iştirak edən cavabdeh apellyasiya şikayətinin əsaslı olduğunu, iddiaçı isə apellyasiya şikayətinin əsassız olduğunu bildirdi.

Apellyasiya şikayəti əsassızdır.

Belə ki, Ailə Məcəlləsinə görə aliment 2 formada tutula bilər:

- 1) qazancın (gəlirin) müəyyən hissəsi kimi;
- 2) sabit pul məbləğində.

Bundan əvvəlki qətnamə ilə qət edilmişdir ki, aliment qazancın (gəlirin) müəyyən hissəsi kimi tutulsun. Ailə Məcəlləsinin 112.1-ci maddəsində qeyd olunub ki, aliment ödənilməsi barədə saziş olmadıqda, məhkəmə tərəfindən alimentin miqdarı müəyyən olunduqdan sonra tərəflərdən birinin ailə və ya maddi vəziyyətində dəyişiklik olmuşsa, məhkəmə tərəflərdən istənilən birinin tələbi ilə alimentin müəyyən olunmuş miqdarını dəyişə bilər. O cümlədən Mülki-Prosessual Məcəllənin 233.4-cü maddəsində qeyd olunub ki, cavabdehdən vaxtaşırı ödəmələrin alınmasını qət edən qətnamə qanuni qüvvəyə mindikdən sonra, ödəmələrin miqdarını müəyyənləşdirən və ya onların davam etməsinə təsir edən hallar dəyişərsə, hər bir tərəf yeni iddia vermək yolu ilə ödəmələrin miqdarını və müddətlərini dəyişdirməyi tələb etməyə haqlıdır. Göründüyü kimi, bu maddələr alimentin miqdarını dəyişmək səlahiyyəti verir. Həmin maddələrin tələbi baxımından alimentin tutulması formasının da dəyişdirilməsi mümkündür, çünki formanın dəyişdirilməsi nəticə etibarilə miqdarın dəyişməsinə səbəb olur.

Alimentin tutulması formasının dəyişdirilməsi (*qazancın müəyyən hissəsi əvəzinə sabit pul məbləğində tutulması*) Ailə Məcəlləsinin 78.1-ci maddəsində müəyyən edilmiş əsaslar mövcud olduğu halda mümkündür. Həmin maddədən görünür ki, bu əsasların sırasına “*alimentin valideynin qazancından (gəlirindən) müəyyən hissə kimi tutulmasının tərəflərdən birinin marağını əhəmiyyətli dərəcədə pozması*” da aiddir. Alimentin qazancın müəyyən hissəsi kimi tutulması iddiaçının marağını əhəmiyyətli dərəcədə pozur. Belə ki, cavabdeh məqsədli surətdə (*daha az miqdarda aliment ödəmək üçün*) aşağı qazanc gətirən işlərdə çalışır, onun bu davranışı nəticəsində uşaqlar hər ay almağa haqqı çatandan əhəmiyyətli dərəcədə az miqdarda aliment alırlar. Məhkəməyə təqdim olunmuş 14.11.2017-ci il tarixli arayışa görə cavabdeh 10.08.2017-ci ildən “Xırman” firmasında fəhlə işləyir, aylıq əmək haqqı 187 manat təşkil edir. Əgər aliment aylıq qazancın 1/3 hissəsi kimi tutulsa, cavabdeh hər ay 62 manat aliment ödəyəcək. Həmin məbləğ 2 uşağın arasında bölündükdə hər uşağa 31 manat aliment düşür. Odur ki, alimentin tutulma forması dəyişdirilməli, aliment sabit pul məbləği kimi tutulmalıdır.

Sabit pul məbləğində tutulan alimentin miqdarının hər ay hər hər uşaq üçün 137 manat, iki uşaq üçün cəmi 274 manat müəyyən edilməsi Ailə Məcəlləsinin 78.2-ci maddəsinin göstərişinə uyğundur. Cavabdeh əmək qabiliyyətlidir, işləməsinə mane olan xəstəliyi yoxdur, müvafiq qazanc əldə edərək ayda 274 manat aliment ödəyə bilər.

Lakin qətnamə ləğv edilməli, iddianın qismən təmin edilməsi barədə yeni qətnamə qəbul olunmalıdır. Belə ki, 1-ci instansiya məhkəməsi aliment tutulmasını qət etmişdir, əslində məhkəmə alimentin tutulma formasının

dəyişdirilməsini qət etməli idi, aliment tutulması barədə 1 qətnamə var, aliment tutulması barədə 2-ci qətnamə qəbul oluna bilməz.

Yuxarıda göstərilənlərə əsasən və Mülki-Prosessual Məcəllənin 372, 384-392-ci maddələrinin göstərişlərini rəhbər tutaraq, məhkəmə

qət etdi:

Apellyasiya şikayəti rədd olunsun.

Hazırkı iş üzrə Suraxanı Rayon Məhkəməsinin 22.06.2017-ci il tarixli qətnaməsi ləğv olunsun.

İddia qismən təmin olunsun.

Suraxanı Rayon Məhkəməsinin 2(010)-69/2013 nömrəli iş üzrə qəbul etdiyi 25.11.2013-cü il tarixli qətnamə ilə müəyyən edilmiş alimentin tutulma forması dəyişdirilsin.

03.09.2010-cu il təvəllüdlü X.G.N və 24.04.2012-ci il təvəllüdlü X.G.H yetkinlik yaşına çatana kimi saxlanması üçün 23.05.2017-ci il tarixindən başlayaraq hər ay hər uşaq üçün 137 manat, iki uşaq üçün cəmi 274 manat aliment X.G.Qndan tutularaq X.E.Xna verilsin.

İddianın qalan hissəsi təmin olunmasın.

Qətnamə dərhal icra olunsun.

Qətnamədən 2 ay müddətində Bakı Apellyasiya Məhkəməsi vasitəsilə Azərbaycan Respublikası Ali Məhkəməsinə kassasiya şikayəti verilə bilər.

Sədrlik edən: /imza/

Hakimlər: /imzalar/

Əsli ilə düzdür.

Sədrlik edən:

Namiq Cəfərov